9. *Artikel 11*

9.1. Behalve het Europees Parlement dient ook het Economisch en Sociaal Comité om de twee jaar in kennis te worden gesteld van de stand van tenuitvoerlegging van deze richtlijn.

Gedaan te Brussel, 24 februari 1983.

De Voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité

François CEYRAC

Advies inzake een voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw

De tekst waarop de adviesaanvrage betrekking heeft is bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 264 van 8 oktober 1982, blz. 3.

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 28 september 1982 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van artikel 100 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 23 en 24 februari 1983 te Brussel gehouden 205e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 100,

Gezien het verzoek van de Raad van 28 september 1982 om advies inzake het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw,

Gezien het besluit van het Bureau van het Economisch en Sociaal Comité van 13 oktober 1982 de Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumptie met het opstellen van een advies over dit onderwerp te belasten,

Gezien de beraadslagingen van de Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumptie tijdens haar 72e vergadering van 1 februari 1983,

Gezien het mondelinge verslag van de rapporteur, de heer Kölble,

Gezien de beraadslagingen tijdens zijn 205e zitting van 23 en 24 februari 1983 (vergadering van 24 februari 1983),

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT,

dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

1.1. Het Comité is verheugd over dit richtlijnvoorstel, waarmee beoogd wordt de bepalingen betreffende het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw — dat zowel met het oog op de verwijdering van afvalstoffen als om milieutechnische redenen wenselijk is — te harmoniseren. De Commissie stelt voor bij deze harmonisatie rekening te houden met de noodzaak de volksgezondheid, de consument alsmede het milieu te beschermen, en daarbij ook de legitieme belangen van de landbouw in aanmerking te nemen.

1.2. Er moet dus voor worden gezorgd dat het gebruikte slib, alvorens in de landbouw te worden toegepast, van schadelijke bestanddelen wordt ontdaan, om te voorkomen dat er geleidelijk aan meer van deze stoffen in de bodem terechtkomen dan kan worden gerechtvaardigd.

1.3. Volgens het Comité gaat het er in hoofdzaak om een probleemloze levensmiddelen- en diervoederproduktie te garanderen, de bodem vruchtbaar te houden en zowel grond- als oppervlaktewater te beschermen.

1.4. Bovendien zullen, om te bewerkstellingen dat het zuiveringsslib op de juiste manier wordt gebruikt, de landbouwers voldoende moeten worden voorgelicht over de te nemen voorzorgen; aldus moet worden vermeden dat voor de menselijke consumptie of voor diervoeding bestemde landbouwgewassen kunnen worden aangetast.

1.5. In elk geval zouden de gebruikers niet aansprakelijk mogen worden gesteld, aangezien de zuiveringsinstallaties ervoor moeten zorgen dat de in de richtlijn aangegeven dwingende grenswaarden niet worden overschreden.

1.6. Wat de aanpassing aan de technische vooruitgang betreft, komt de Commissie nog niet met voorstellen voor uniforme analyse- en meetmethodes; zulks is volgens het Comité niet bevredigend te noemen. Het Comité acht het hoe dan ook thans reeds dringend noodzakelijk het gebruik van zuiveringsslib te reglementeren en hiervoor in alle Lid-Staten geharmoniseerde normen vast te stellen. Het verzoekt de Commissie zich in het bijzonder toe te leggen op de uitwerking van uniforme analyse- en meetmethodes en zo snel mogelijk bepalingen op dit gebied vast te leggen.

1.7. De Commissie heeft besloten de grenswaarden en de bemonsterings- en analysemethodes door een speciaal comité aan de vooruitgang van de techniek te laten aanpassen; in dit geval kan het Economisch en Sociaal Comité geen advies uitbrengen. Het Comité verzoekt de Commissie daarom, ten minste de vertegenwoordigers van de betrokken kringen in het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen, alvorens zij dit comité voor de aanpassing aan de vooruitgang van de techniek voorstellen voor wijzigingen voorlegt.

1.8. Het Comité gaat ervan uit dat de Commissie, aan de hand van Richtlijn 76/464/EEG van de Raad van 4 mei 1976 betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd, actief blijft proberen een besmetting van zuiveringsslib met gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk in de kiem te smoren.

2. **Bijzondere opmerkingen**

Artikel 2

2.1. De Commissie sluit slib van zuiveringsinstallaties die het gehele jaar door uitsluitend stedelijk of daarmee gelijkgesteld afvalwater van minder dan 5 000 inwoners behandelen, van het toepassingsgebied der richtlijn uit. Het Comité vraagt zich af of het met het oog op de urbanisatiegraad in verscheidene regio's van de Gemeenschap wel redelijkerwijze aanvaardbaar is de grens bij 5 000 inwoners te trekken, en of niet in bepaalde situaties een uitzonderingsregeling op basis van artikel 12 moet worden getroffen.

Artikel 3

2.2. Het Comité stelt vast dat de Commissie voor een aantal elementen, zoals chroom, kwik en arseen, geen dwingende waarden heeft vastgesteld; het acht dit evenwel dringend noodzakelijk. Het Comité wijst in dit verband ook op het gevaar van onderlinge afwijkingen en stelt voor hier iets aan te doen.

Artikelen 4, 5 en 6

2.3. Het Comité stemt in met het aan het richtlijnvoorstel ten grondslag liggende systeem, waarbij het gehalte aan gevaarlijke stoffen in zuiveringsslib wordt beperkt (art. 4), het opbrengen van slib op landbouwgronden aan banden wordt gelegd (art. 5) en de concentratie van gevaarlijke elementen in de bodem binnen bepaalde perken wordt gehouden (art. 6).

2.4. Het Comité acht de artikelen 5 en 6 qua inhoud toereikend; in dit opzicht twijfelt het sterk aan de toereikendheid van het bepaalde in artikel 5 in samenhang met bijlage I B, vooral in aanmerking genomen dat het, om wille van een behoorlijke bescherming van milieu en landbouw, wenselijk is er *zolang mogelijk* voor te zorgen dat het gehalte van de bodem aan gevaarlijke stoffen beneden de aangegeven limieten blijft. Het is volgens het Comité dan ook aanbevelenswaardig — ten einde de veiligheid in geheel Europa nog lange tijd te kunnen garanderen —, de verplichte beperking van de hoeveelheid slib die mag worden opgebracht (art. 5), aan veel strengere regels te binden (b.v. door een adequate verlenging van het thans voorgestelde tienjarige berekeningstijdvak).

Artikel 8

2.5. Het Comité is van oordeel dat de in dit artikel vastgestelde minimumtermijn van zes weken die moet verstrijken vóór het oogsten van gewassen op met slib bemeste landbouwgronden in bepaalde gevallen ontoereikend is en niet is aangepast aan plaatselijke toestan-

den. Deze periode zou daarom, zoals de Commissie overigens zelf in haar inleiding aangeeft, naar gelang van de plaatselijke omstandigheden moeten worden gedifferentieerd.

Voorts zou het Comité het beter vinden lid 3 van dit artikel als volgt te stellen:

„De Lid-Staten verbieden het verspreiden van slib op grond met gewassen die rechtstreeks met het slib in aanraking komen en in onbewerkte toestand aan de consument worden geleverd.".

Artikel 9

2.6. De in dit artikel aangegeven pH-waarde doet niet altijd recht aan alle plaatselijke bodemkenmerken.

Artikel 17

2.7. Het Comité zou graag zien dat er in de rapporten die de Lid-Staten de Commissie zullen toezenden, ook wordt aangegeven welke bemonsterings- en analysemethodes zij gebruiken, om het de Commissie zo gemakkelijker te maken een gemeenschappelijke analysemethode uit te werken.

2.8. Het Comité stelt voor, na de woorden „worden vermeld" in de voorlaatste regel van dit artikel het volgende in te lassen:

„; de Lid-Staten dienen tevens elke ziekte en alle nadelige effecten op mens, fauna en flora te signaleren welke kunnen worden toegeschreven aan of welke het gevolg zijn van het opbrengen van slib.".

Gedaan te Brussel, 24 februari 1983.

De Voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité

François CEYRAC

Advies inzake een voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de sociale-zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, en van Verordening (EEG) nr. 574/72 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EEG) nr. 1408/71

De tekst waarop de adviesaanvrage betrekking heeft is nog niet bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.*

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 17 januari 1983 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 51, 198 en 235 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 23 en 24 februari 1983 te Brussel gehouden 205e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name de artikelen 51, 198 en 235 daarvan,

Gezien het verzoek van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 januari 1983 om een advies inzake het voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1408/71 betreffende de toepassing van de sociale-zekerheidsregelingen